

Lapszemle 2011. 36. hét

Tízmilliárd felett jár a versenyhivatal

A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) 2010-ben 132 eljárást zárt le, melyek nyomán összesen 10,4 milliárd forint bírságot szabott ki - áll a GVH Országgyűlés elé terjesztett beszámolójában. A versenyfelügyeleti eljárások közül 94 esetben született érdemi határozat, míg 29 ügyben megszüntették a vizsgálatot. Kilenc ügy az érintettek kötelezettségvállalásával zárult. Legszigorúbban ezúttal is a kartellezést büntették, az ebben vétkesnek talált vállalkozásokra összesen 9,6 milliárd forintos bírságot rótt ki tavaly a Gazdasági Versenyhivatal.

(K. B.)

(Népszabadság, 2011. szeptember 5., hétfő, 10. oldal)

Pislákolnak a csodaégők

Hargitai Miklós

Lobby- és marketingakcióként visszatekintve is páratlanul eredményes - környezet- és fogyasztóvédelmi szempontból viszont egyre gyakrabban megkérdőjeleződik az EU villanykörteleváltási kampánya. Az eddigi legnagyobb termékcsereprogramot és a többi hasonló kezdeményezést mindig üzleti szempontok torzítják: az elektronikai ipar túl erős (és túl sok embernek ad munkát) ahhoz, hogy a környezetet az ágazat érdekeivel szembemenve lehessen megvédeni. A hagyományos (izzószálas) villanykörte száműzésének egyelőre nem a környezet, hanem az energiatakarékos égőket gyártó iparág a nagy nyertese. A végeredményt már a körtestop bevezetésekor borítékolni lehetett, most azonban, a kivezetés harmadik lépcsőjéhez érve (eddig a 100-as és a 75-ös izzók gyártása, illetve forgalmazása szűnt meg, a napokban a 60-as égőket is nyugdíjba küldték) a kudarc már konkrét számokkal is alátámasztható. Egyrészt az izzók eltüntetése semmilyen mérhető hatást nem gyakorolt az európai áramfogyasztásra, holott százalékokban kifejezhető megtakarítást vártak tőle (ezért csinálták az egész felhajtást). Másrészt egyáltalán nem igazolódtak be az ígéretek, amelyekkel a költséges átállást a gyártók megédesíteni próbálták: az energiatakarékos égők átlagosan sokkal rövidebb ideig élnek, és rosszabbul tűrik a kapcsolgatást, mint ami a körteentesítő kampányban szerepelt. A német Stiftung Warentest adatai szerint átlagosan csak ötezer felkapcsolást bírnak, ez pedig a reklámok állításaival szemben nem jelent nagyságrendi különbséget egy jó minőségű hagyományos izzóhoz képest. A brit Műszaki és Technológiai Intézet vizsgálata pedig arra jutott, hogy az első életévük végére a fényerejük 40 százalékát elvesztik - ami más megvilágításba helyezi az állítást, hogy egy 20 wattos kompaktfénycső képes pótolni egy 100-as égőt. A hasonló szervezetek most már azt ajánlják, hogy a kis fényigényű helyiségekben, ahol gyakran kapcsolgatjuk a lámpát (WC, éléskamra), továbbra is használjunk villanykörte-t, és spejzoljunk is be belőle, mert már nem sokáig lesz kapható. Azt is sürgetik, hogy független intézmények végezzék el végre a kompaktégők teljes életciklus-elemzését, hogy valós adataink legyenek az energiatakarékosnak hirdetett fényforrások gyártása, használata és újrahasznosítása során felhasznált energiamennyiségről. Hasonló teszteket követelnek a szintén az energiatakarékoság ígéretével árult háztartási készülékeknél is, két okból. Egyrészt ezeknél a teljes életciklus során felhasznált árammennyiség közel fele a gyártás és az értékesítés időszakában fogy el, ami eleve megkérdőjelezi a cserekampányok értelmét. Másrészt az energiafogyasztás mérséklése érdekében bevetett anyagtakarékosság gyakran az élettartamra is rossz hatással van. Ez - az

előbbiek okán - szintén nem azt bizonyítja, hogy a keveset fogyasztó berendezések összességében csökkentenék az áramfelhasználást.

(Népszabadság, 2011. szeptember 5., hétfő, 13. oldal)

Kikérik a lakosság véleményét

A félidejéhez érkezett a fogyasztóvédelmi konzultáció, amelyet sikeresnek ítélt a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság. A július közepén indított konzultáció eddigi válaszainak az összesítése alapján az is látszik, hogy a fogyasztók „vevők” az alternatív ösztönző eszközökre. A válaszadók mintegy 80 százaléka úgy vélte, hogy a vállalkozások pozitív kiemelése arról tájékoztatja a fogyasztót, hogy hova érdemes menni vásárolni, kivel javasolt szerződést kötni. A pozitív lista első felével jól vizsgázott, jelenleg több mint 500 vállalkozás szerepel a hatóság nyilvántartásában. MTI-Eco

(Világ gazdaság, 2011. szeptember 5., hétfő, 3. oldal)

Új tantárgyak a láthatáron

Új tantárgyakat vezet be a készülő Nemzeti alaptanterv a köznevelési törvény legfrissebb tervezete alapján. Információink szerint kötelező tantárgy lesz a művészet, a honvédelmi nevelés, a KRESZ, az egészségnevelés, a családi életre nevelés, a pénzügyi-fogyasztóvédelmi ismeretek, illetve a hon- és népismeret. Az új alaptanterv a jelenleginél sokkal konkrétabban meghatározza a tananyagot, az intézmények mindössze tíz százaléknyi mozgásteret kapnak, hogy helyi sajátosságokkal egészítsék ki a központi előírásokat.

A koncepció szerint az iskolaigazgatók kinevezéséről állami és önkormányzati intézményeknél az állam dönt, de a kormányhivatal egyetértésére van szükség egyházi és magánintézmények esetén is. A tervezet előírja: a központilag finanszírozott pedagógusbérek felüli juttatásokat az intézményeknek alapítványi forrásból kell előteremtíteniük, az így megszerzett támogatás húsz százalékat viszont egy központi alapba kell befizetni. Úgy tudjuk, az alapba összegyűlt pénzt az oktatási államtitkárság később a hátrányosabb helyzetű intézmények között oszthatja majd fel. A központi bérfinanszírozás egyébként államháztartási szempontból nem jár többletköltséggel.

Ide kattintva olvashatja a teljes cikket Csókás Adrienn

http://www.magyarhirlap.hu/belfold/uj_tantargyak_a_latha2011.09.02.taron.html

(magyarhirlap.hu, 2011. szeptember 2., péntek)

Honvédelemre, művészetre, családi életre okíthatják a diákokat

Lapinformáció szerint új tantárgyakat vezet be a készülő Nemzeti alaptanterv a köznevelési törvény legfrissebb tervezete alapján.

A Magyar Hírlap pénteki számában megjelent cikk szerint kötelező tantárgy lesz a művészet, a honvédelmi nevelés, a KRESZ, az egészségnevelés, a családi életre nevelés, a pénzügyi-fogyasztóvédelmi ismeretek, illetve a hon- és népismeret.

Az új alaptanterv a jelenleginél sokkal konkrétabban meghatározza a tananyagot, az intézmények mindössze tíz százaléknyi mozgásteret kapnak, hogy helyi sajátosságokkal egészítsék ki a központi előírásokat.

A koncepció szerint az iskolaigazgatók kinevezéséről állami és önkormányzati intézményeknél az állam dönt, de a kormányhivatal egyetértésére van szükség egyházi és magánintézmények esetén is.

A tervezet előírja: a központilag finanszírozott pedagógusbérek felüli juttatásokat az intézményeknek alapítványi forrásból kell előteremteniük, az így megszerzett támogatás húsz százalékát viszont egy központi alapba kell befizetni. Az alapba összegyűlt pénzt az oktatási államtitkárság később a hátrányosabb helyzetű intézmények között oszthatja majd fel.

A hároméves kortól kezdődő óvodáztatás kilencmilliárd forintos többletköltséggel jár, a pedagógusbérek központi finanszírozása ugyanakkor nem igényel pluszkiadásokat - ismerteti a törvénytervezetet a Magyar Hírlap.

Forrás: MTI

<http://www.hir24.hu/belfold/2011/09/02/honvedelemre-muveszetre-csaladi-eletre-okithatjak-a-diakokat/~~Fokusz>

(hir24.hu, 2011. szeptember 2., péntek)

Állami és alapítványi támogatásokat is megcsapolnak az uzsorások

A könnyebb feltételekkel elérhető állami támogatások mellett a civil szervezeti forrásokra is rátelepednek a pénzt vagy élelmiszert hitelező "magánbankosok" - tapasztalta az MTI tudósítója több olyan településen, ahol önkormányzati és civil szervezeti vezetőket is büntetőeljárás alá vontak uzsorakölcsönök miatt.

A Heves Megyei Cigány Kisebbségi Önkormányzat elnökhelyettese a napokban tett büntetőfeljelentést, mert állítása szerint a kompolti kisebbségi testület tagjai az alig félmillió évnyi állami normatív támogatásukból élelmiszert vásároltak, és jelentős felárral adták el rászorulóknak hitelbe. Az érintettek tagadják a cselekményt, az ügyben a füzesabonyi rendőrség nyomoz.

Az uzsorakölcsönökkel érintett, főként romák által lakott településeken járva az MTI tudósítója úgy értesült, hogy a megvádoltak többsége tagja a kisebbségi önkormányzatnak, néhányan építési vállalkozók, vagy kocsmát, boltot üzemeltetnek, civil szervezeteket irányítanak.

A kisebbségi érdekképviseltek többnyire családtagokból, közeli rokonokból állnak. Civil szervezeteiket állami és alapítványi pályázati pénzek lehívására használják, de a programot már nem vagy kétes módon folytatják le. Az építőipari vállalkozóként is tevékenykedő uzsorások, amíg lehetett, a szociálpolitikai támogatásokból gyenge minőségű, olykor lakhatatlan házakat építettek. Néhányat az átadás után lebontottak adósaik tartozása miatt, majd más épületekhez használták fel az anyagot. Előfordult, hogy a több millió forintos állami támogatásból csak papíron vásárolták házat a jogosultak.

A borsodi Taktaközben ilyen cselekményekért 202 vádlott - köztük bankosok, önkormányzati dolgozók, ügyvédek - ellen indult eljárás. Hasonló csalás miatt került előzetes letartóztatásba a nyáron a tiszabői polgármester és tucatnyi társa, akik a gyanú szerint félmilliárdos kárt okoztak.

A taktaközi uzsorások banki kapcsolataikat arra is felhasználták, hogy néhányan személyi hitelek vegyenek fel, vagy autókat lízingeltek, aztán külföldön adták el a gépkocsikat. Az uzsorások közül többen is érintettek voltak a roma holokauszt kárpótlási csalási ügyben; hamis dokumentumokkal hétezer eurót igényeltettek "túlélőkkel" az Osztrák Megbékélési Alaptól, aztán a pénzt kicsalták tőlük. Mivel az utóbbi években - a visszaélések miatt is - szigorúbbak a pályázati feltételek, utófinanszírozással fizetnek, az uzsorások más forrásokat keresnek.

A Borsod megyei Böcsön például a szegények bankjának kölcsönét hívták le azzal, hogy boltot nyitnak, de a pénzből élelmiszert vásároltak, és uzsorakölcsönre, nagy haszonnal adták tovább. Ezeket a jogi és pénzügyi fedezet nélkül, bizalmi alapon elnyerhető 300 ezer és egymillió forint

közötti banki hiteleket eredetileg arra szánták, hogy a mélyszegénységben élők vállalkozások beindításával munkához jussanak.

Schütt Margit, a programot koordináló Kiútprogram Közhasznú Nonprofit Zrt. cégvezetője azt mondta: az uzorakölcsön az egy éve indított kezdeményezés "első számú ellensége". Alapító okiratuk szerint a társulásnak ki kell zárnia azokat, aki uzorakölcsönre használják fel a hitelt. A kísérleti programra eddig több mint félezer ember jelentkezett, és 54 mikrovállalkozást indítottak el, ennek egy része a kereskedelem. Az pedig már a boltoson múlik, hogy a vállalkozás fennmaradása érdekében ad-e hitelt. Az uzorakölcsön bolti formája gyakorivá vált, főként az ország északi részében. A havi, esetenként heti 50-100 százalékos kamatra adott pénz mellett legális és illegális boltokból osztják az élelmiszert hitelre, sokszor 400-500 százalékos haszonnal.

Az érintettek azt mondták, egy kiló lisztet 400, egy kiló disznóhúst 2500, egy üveg étolajat 1500 forintért kapnak a következő segélyosztásig.

A Szabolcs megyei Piricséről uzoratartozás miatt kellett elmenekülnie Nyírbogátra egy nyolcgyermekes családnak, mert 20 ezer forintos kölcsönükre és 40 ezer forintnyi élelmiszerhitelükre két hónapi kamatként csaknem 300 ezret követelt a piricsei cigány önkormányzat volt elnöke és felesége. Mivel nem akartak fizetni, a családfőt megverték, tartozásuk fejében el akarták venni 8,5 millió forintra értékelt lakásukat. A házban megbújó kommandósok fogták el a zsarolókat, amikor be akarták hajtani a tartozást. A családot még Nyírbogáton is zaklatják. Most a köztársasági elnöktől kérnének segítséget, hogy visszakaphassák az azóta részben szétbontott otthonukat.

Mohácson és a környező településeken élő romák elmondása szerint többtucatnyi család Kanadába menekült az uzorásaik elől a már korábban kiköltözött rokonokhoz, hátramaradt értékeiket az uzorások elhordták. Egy 17 éves lány pedig már két hónapja Svájcban dolgozik egy bordélyházban, hogy törlessze szüleinek ötmillióس uzoraaósságát.

Az Országos Rendőr-főkapitányság tájékoztatása szerint az áldozatok közül sokan nem mernek feljelentést tenni, mert félnek az eljárás alá vontak vagy családtagjaik retorziójától, illetve attól, hogy szorult helyzetükben nem lesz kitől kölcsönkérniük. Gyakran előfordul az is, hogy a fenyegetések hatására visszavonják a feljelentést.

Több szabolcsi faluban a cigánysoron élők azt mondták az MTI tudósítójának: inkább vállalják az örökké tartó kamatrabszolgaságot, csak a családjukat ne bántsák. Tisztában vannak azzal is, hogy az adósságuk még a halálukkal sem szűnne meg, mert a kamatot a hátramaradottakon is behajtják, ráadásul, mint mondták, a temetési költségre is "magánkölcsönt" kellene kérniük, mint ahogy erre már számos példa volt.

http://www.delmagyar.hu/belfold_hirek/allami_es_alapitvanyi_tamogatasokat_is_megcsapolnak_az_uzorasok/2238316/

(delmagyar.hu, 2011. szeptember 4., vasárnap)

Devizahitelek - a PSZÁF a megoldás kulcsa?

A Banki és Végrehajtási Károsultak Fogyasztóvédelmi Egyesülete úgy véli, hogy a kormány politikai támogatásával a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (PSZÁF) segíthetné a devizahitelesek a bankokkal szemben. A kormányzat növelhetné a PSZÁF bírságolási hatáskörét, és a kiszabható összegek nagyságrendjét. A mostani banki ügyfélkezelési gyakorlat alapján, még egy válságadónyi forrást belehetne gyűjteni - teszik hozzá.

A hitelválság problémakörét a jogbizonytalanság sűrű, áthathatatlan homálya fedi el. Mindenki csak a saját igazát sulykolja. A pénzügyi szervezetek teljes mellszélességgel állnak az ellenük irányuló perek elé, minden követelésüket jogosnak, eljárásaikat körültekintőnek tartják és valószínűleg igazuk is van, hiszen a mostani állapot szerint ezeket a termékeket engedélyezték, senki semmilyen kifogást ezekkel kapcsolatban nem emelt. Az is igaz, hogy "nem nyomtak pisztolyt" az ügyfelek fejéhez a szerződések aláírásakor. Az adósok jogászai minden erőlködésük dacára nehezen találhatnak

fogást a pénzügyintézeteken, és még egymással sem értenek egyet. A bíróságok egyéni mérlegelés alapján döntenek, kétséges, hogy valóban átlátják-e a probléma lényegét, és ezért az ügyekben a törvény betűje szerint döntenek. A PSZÁF a panaszok nagy részét illetékeség, és hatáskör hiányában a bíróságokhoz utalja, ahol meg is áll a történet, hiszen a több százezer forintos illetéket az adósok nyilván nem tudják kifizetni - véli az egyesület.

Hozzáteszik: nemcsak a bankok, hanem a PSZÁF is megfelelkezett a prudens működési elvek alapján ellenőrizni a banki termékeket és működési eljárásokat. A megoldás kulcsa ezeknek a szabályoknak az újbóli áttekintése. Nem kell azon vitatkoznunk, hogy kell-e a kormánynak biztosítani a tiszta lappal történő kezdés lehetőségét, hiszen az 1996. évi CXII. törvény a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról 76/E § világosan kimondja, hogy a banknak olyan hitelminősítési rendszert kell alkalmaznia, hogy a követelés a meglévő fedezetből kielégíthető legyen, vagy attól jelentősen el nem térhet. Tehát az az állapot, ahol a tartozás jóval meghaladja a fedezetek értékét, máris a bank kockázata kell hogy legyen hiszen, törvényt sértett (6-os bekezdés utolsó mondata). Ehhez nem kell új törvényt alkotni, és az államnak súlyos milliárdokat áldoznia, hiszen a bank hibázott, viselje ennek teljes kockázatát.

Az egyesület szerint a PSZÁF bírságolási hatáskörének növelésével, a kormány aktív támogatásával a jelenlegi pénzügyintézeti gyakorlatot "kordában lehetne tartani".

http://hir6.hu/cikk/57861/devizahitelek_a_pszaf_a_megoldas_kulcsa

(hir6.hu, 2011. szeptember 4., vasárnap)

Bankkártyák: gyors reagálást vár a PSZÁF

A fogyasztóvédelmi szempontok szem előtt tartását várja el a pénzügyi felügyelet (PSZÁF) a bankkártyás szolgáltatásokat nyújtó pénzügyi intézményektől is - derül ki abból a vezetői körlevélből, amelyet a PSZÁF tett közzé internetes honlapján. A körlevél szerint a pénzforgalmi szolgáltatóknak fokozott figyelmet kell fordítaniuk arra, hogy biztosítsák a segélykérő telefonvonal folyamatos elérhetőségét, azért, hogy az ATMeknél tapasztalt rendellenesség vagy visszaélés esetén a fogyasztó azonnal intézkedni tudjon a bankkártyája letiltásával kapcsolatosan. Kiemelten fontos - hívja fel a figyelmet a körlevél -, hogy a pénzforgalmi szolgáltató a bankkártyával kapcsolatos segélykérő telefonhívásokat minden esetben rögzítse, illetve a bejelentéshez szükséges telefonszámokat jól látható helyen, jól olvashatóan tüntesse fel. A PSZÁF kitér a körlevélben a telefonos beszélgetések során végighallgatandó reklámszövegek kérdéskörére is, és leszögezi: az a gyakorlat, hogy a szolgáltató aktuális promóciós ajánlatához kapcsolódó reklámszöveg a telefonos ügyfélszolgálat menüpontjait megelőzően hallható, fogyasztóvédelmi szempontból aggályos. A PSZÁF így amellet foglal állást, hogy az ügyfélnek ne kelljen a reklámszöveget végighallgatnia, illetve a szolgáltató egyértelműen hozza a tudomására, melyik gombbal szakítható meg a reklámszöveg meghallgatása. Fontos elvárás emellett, hogy azokban az esetekben, amikor az ATM a szolgáltató felelősségi körébe tartozó okokból eredően elnyeli a fogyasztó bankkártyáját vagy nem adja ki a felvenni kívánt összeget, de az ügyfél folyószámlájának egyenlegét megterheli, a szolgáltató térítse meg az ezzel összefüggésben felmerült, összes igazolt költségét és kárát. n VG

(Világ gazdaság, 2011. szeptember 7., szerda, 7. oldal)

Jobb nem firtatni a szerződéseket?

Bodacz Péter

Noha fajsúlyos témát, a devizahitel- szerződésekkel kapcsolatos fogyasztói aggályokat tárgyalta tegnap a parlament fogyasztóvédelmi bizottsága, a kormánypárti képviselők mégis távol maradtak. Később kiadott közleményük szerint azért, mert a tanácskozást nem előzte meg semmilyen egyeztetés. Ennek dacára is megteltek azért az ellenzéki bársonyszékek, és eleget tett a meghívásnak a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének elnöke is. Mint Szász Károly kifejtette, a pénzügyi közvetítőrendszer csak a hitelszerződések betartásával maradhat működőképes. - Bár a devizahiteleknél kialakult helyzet valamennyi szereplő, így az állam, a bankok, a hitelfelvevők, valamint a szabályozó hatóságok felelősségét veti fel, a megkötött szerződések a mindenkor érvényes jogszabályok alapján születtek meg, azokat megkérdőjelezni nem lehet. Ha mégis ilyen vélemények terjednek el, és ezeket nem tudjuk szakmailag kezelni és korlátok között tartani, akkor azzal az egész pénzügyi rendszer stabilitása kerülhet veszélybe - szögezte le. Az LMP-s Ertsey Katalin a hiteltermékekkel kapcsolatos termékfelelősség hiányosságaira hívta fel a figyelmet. Véleménye szerint a hitelt felvevők pénzügyi kultúrája sok kívánnivalót hagy maga után, különösen, ami a devizahitelekben rejlő kockázatok megítélését illeti. - A kialakult helyzet egyik oka, hogy a bankok nem végezték el az adósok hitelvizsgálatát - vélekedett Z. Kárpát Dániel. A Jobbik képviselője a hitelintézeti törvény felülvizsgálatára tett javaslatot. Simon Gábor, a bizottság szocialista elnöke a magáncsőd jogszabályi lehetőségének megteremtését látná szükségesnek.

Segíthet az átsorolás

Fontos, hogy a pénzügyi intézmények az átstrukturált követeléseket kellő körültekintéssel kezeljék, hogy a lépés ne vezessen a hitelkockázatok növekedésének eltitkolásához - hívta fel a figyelmet Szász Károly vezetői körlevelében. A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének weboldalán közzétett dokumentum szerint az utóbbi időben mind a vállalati, mind a lakossági hiteleknel egyre nagyobb számban fordulnak elő a követelésekké alakított egykori hitelek. Ez a lehetőség azért jó, mert a hitelező még abban a szakaszban fordíthat figyelmet egy követelésre, amikor még van esély a problémák rendezésére, a felmerülő veszteségek minimalizálására.

(Magyar Nemzet, 2011. szeptember 7., szerda, 13. oldal)

Ellenőrzik az óvodák játszótereit

A következő hetekben a fővárosi óvodák játszótereit ellenőrzi majd a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság - közölte a hatóság kedden. Közleményük szerint a hatóság célja meggyőződni arról, hogy az óvodákban található kültéri játékok, kiegészítő eszközök megfelelnek-e a szabványokban és egyéb biztonságossági előírásokban, jogszabályokban meghatározott követelményeknek; felmérik az eszközök állapotát is. Az esetlegesen tapasztalt hiányosságok esetén a hatóság munkatársai felhívják az intézmény figyelmét azok orvoslására. A közlemény szerint az NFH egyébként nemrégiben fejezte be az üzletekben található játszótéri eszközök ellenőrzését. A hatóság 58 kereskedelmi egységben összesen 2247 játszótéri eszközt ellenőrzött, és 389 esetben emelt kifogást. (MTI)

(Népszabadság, 2011. szeptember 7., szerda, 2. oldal)

Hibás termék

Varga György közgazdász

Annak idején, amikor a magyar nemzeti valutára számított jegybanki alapkamat tíz százalék körül bóklászott, híre ment, hogy ennél sokkal olcsóbban is pénzhez lehet jutni, feltéve, ha más nevet adunk a gyereknek; azaz ha nem forint-, hanem devizaalapú kölcsönért folyamodom Kedvenc Bankomhoz (KB Zrt.). A pénzvilág rejtelseiben járatos honfitársaimat követve én is a nemzetközi pénzpiac egyik szerényen meghúzódó, feltűnő kilengéseket nem mutató, a 150-160 forintos árfolyamsávbán mozgó svájci frankot (SF) választottam. A KB bejáratánál - „A bankba történő belépés kockázatos!” figyelmeztető tábla ellenére - a várakozók hosszú sora kigyózott; a kis svájci zászlókat lobogtató sorban állók azon méltatlankodtak, hogy a bank állítólag nem szívesen folyósítana SF-alapú kölcsönt, merthogy e valuta mögött nincs ott sem az EU, sem az Egyesült Államok, de még Kína és az Arab Emírségek sem. Csak Svájc! Az amúgy szentimentális magyarok lelki szemei előtt azonban a kamatkülönbözet lebegett. A fogyasztóvédelmi civil szervezetek nyomására született pénzügyi felügyeleti állásfoglalás egyértelművé tette, hogy a bankok nem korlátozhatják ügyfelek szabadságát a hitelpénz devizanemének megválasztásában. Miután a várakozás ideje alatt eldöntöttem, hogy milyen célra is kérem a kölcsönt, kedvenc ügyintézőm közölte, hogy a hitelszerződési feltételek megbeszélése hosszú időt vesz igénybe, merthogy alaposan mérlegelnünk kell a hitelfelvétellel járó kockázatokat és bizonytalanságokat. Elmagyarázta e két tényező közötti különbséget. A kockázat mérlegeléséhez a valószínűség-számítás és egyéb analitikai módszerek alapismeretére, míg a bizonytalanság tizenöt éves távlatban történő megítéléséhez a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete és a Magyar Nemzeti Bank által hitelesített Hausse-Baisse nevű kristálygömbre van szükség. Áttekintve a világpolitika és gazdaság lehetséges globális, regionális és nemzeti trendváltzóit, az ingatlan- és a gépkocsiarak rugalmassági indikátorait, a bank szavatoló tőkéjének és a rendelkezésemre álló jövedelem különböző inflációs és deflációs rátákkal korrigált reálértékének várható alakulását, a banki ügyintéző felhívta a figyelmemet a szerződés apró betűs, s a tranzakciós költségek kezelésének banki módszertanát tartalmazó néhány oldalas - állítólag magyar nyelvű - szöveg elolvasásának fontosságára. A banki kölcsön felvételét követő harmadik évben különböző globális hatások következményeként megrendült a SF-be vetett bizalom, és a svájci valuta a forinttal szemben mintegy 25-30 százalékkal leértékelődött. Igaz, ebben a Nemzetközi Valutaalapot (IMF) is térdhajtásra kényszerítő új magyar gazdaságpolitikai modell ámulatba ejtő sikere is szerepet játszott. Tény, hogy a bizonytalansági tényezők felülírták a három évvel korábbi, tudományos analízisen alapuló banki kockázatelemzést és az annak alapján akkor helyesnek bizonyuló döntést. Vagy mégiscsak jól megalapozott és racionális döntés született? Igen, az én szempontomból - hála a BIZONYTALANSÁGNAK - kifejezetten előnyösen alakult a devizaalapú hitelfelvétel, mert a harmadik évet követő eddigi időszakban 25-30 százalékkal kevesebb forintot fizetek a SF-ért, és ennek arányában a tranzakciós költségek is mérséklődtek. S mi több, ha az SF a jövőben sem tér magához, lehetővé válik a kölcsönnek a szerződés futamidejénél korábban történő visszafizetése is. Úgy tűnik, ebben az esetben - ahogyan ezt manapság a politikusok mondják - valóságos extraprofíttra teszek szert; feltéve, ha a kormány („nem ortodox” - Orbán Viktor) neológ gazdaságpolitikájával összhangban nem vet ki valamilyen szolidaritási ihletésű különadót. Természetesen visszamenőleges hatállyal! A SF-hitelesek tízezrei élőláncot alkotva szimpátiatüntetésre vonultak fel a Bankszövetség épülete elé: önfeledten éltették a bankokat és a SF-et, megfélekezve arról, hogy munkaalapú társadalomban élünk. A politikai elitben a zavarodottság jelei mutatkoztak. A Fidesz az egykori szocialista bankárkormányok máig ható pofátlan aknamunkájának következményeit látja a történelemben, ti. így tesznek kísérletet a Nemzeti Együttműködés Rendszerének megbuktatására; ellentéteket szítva a forintalapú és az SF-alapú hitelfeltevő magyarok között. Minden kétséget kizárandó, külföldi hatalommal való összejátszás és bennfentes kereskedés vádjával a kormány illetékesek megítélését az előző ciklus három miniszterelnöke ellen. A nemzeti elkötelezettségű forintheletek helyzetének - úgymond - arányosítása, s így a nemzeti összefogás megszilárdítása céljából a kormány rendeleti úton gyakorlatilag lehetetlenné tette a devizahitelezést és hároméves időtartamra bevezette az árfolyamgát intézményét. Ennek felügyeletére gátörként minden bank mellé egy-egy monitoringbizottságot nevezett ki. Ezek élére SF-hiteles fideszes politikusokat delegált. A KDNP zavarban van, mert képviselői nem tudják eldönteni, hogy a liberálisok újabb forintellenes és a nemzeti önérzetet súlyosan sértő akciójáról vagy a gondviselés áldásos megnyilvánulásáról van-e

szó, s az sem világos, hogy mindez milyen hatással lesz majd a határainkon túl élő magyarok szavazataira. A szocialisták a szegények elleni durva támadásnak tartják az árfolyamgát intézményét és különösen a törlesztési plafon bevezetését, mert ezzel a kormány megakadályozza az SF árfolyameséséből fakadó előnyök kihasználását. A szocialisták azért is kárhoztatják a kétharmadot, mert a devizahitelezéssel a jövőben csak a privilegizált felső tízezer élhet. Elfogadhatatlannak tartják továbbá, hogy a kormány és a pénzügyi felügyelet tétlenül nézi a bankok egyoldalú szerződésmódosítási gyakorlatát; azt, hogy a pénzintézetek bármikor kezdeményezhetik a tranzakciós költségeknek az ügyfelek számára egyébként nehezen áttekinthető módon történő csökkentését. A Lehet Más a Politika (LMP) egyrészt a szocialista kormányok magas forintkamatlábat eredményező felelőtlen költségvetési politikáját, másrészt a Fidesz-KDNP-kormány által bevezetett, a demokráciát és a szabadságjogokat súlyosan sértő árfolyamgát intézményét bírálják. Konstruktív javaslatuk, hogy egy mindentől és mindenkitől független - lehetőleg külföldi és minimum Nobel-díjas bankszakértők részvételével alakuló - vizsgálóbizottság állapítsa meg: történt-e hiba, bűnös mulasztás abban, hogy a devizaalapú hitelezés nemzeti ügygé vált, különös tekintettel az SF-alapú hitelezés népszerűségére. A társadalmi hangulatváltozás jeleit látva a párt nevének esetleges megváltoztatásán gondolkodik. A kiszivárgott hírek szerint az új név Lehet Más a Kamatpolitika (LM-KP) lesz. A Jobbik a devizaalapú hitelezést a nemzetárulás megnyilvánulásának, a Tel-Aviv-Zürich-tengely olyan zavarkeltő akciójának tartja, melyhez a Fidesz is csatlakozott. És a bankok? Lehetséges, hogy mégiscsak rosszul ítélték meg a kockázatokat? Hiszen a játszma vesztese a bankok. Mi lesz velük? Milyen következményei lesznek annak, ha az árfolyamcsapdába került bankok bedőlnek? Miközben ezen tűnődöm, a rádió híradásának élén (brea king news!) megrázó közlemény hangzik el: Az ENSZ alapokmányának ilyen és ilyen bekezdése, a lisszaboni szerződés, valamint „a munka, otthon, család, egészség, rend” alcímet viselő Nemzeti Együttműködés Programjának több bekezdése szerint a Magyarországon 2002. évtől kezdődően megkötött hosszú lejáratú devizaalapú hitelek Hibás Terméknek bizonyulnak. Ezért az ezekre megkötött szerződések semmisnek tekintendők... ..és ekkor felriadtam, az álom véget ért. Visszazuhanom a rideg és szomorú valóságba. *Az álom a 2006 és 2008 közötti időszakban maga volt a realitás.

(Népszabadság, 2011. szeptember 7., szerda, 12. oldal)

Ötmillió bírság a CBA cégének

A fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi magatartás miatt ötmillió forintba büntette a Gazdasági Versenyhivatal a CBA regionális központját, a Hansa Kontakt Kft.-t. A franchise-gazda CBA megfellebbezte a döntést, ugyanakkor hiányolja a magyartermék-rendeletet.

Hajdú Péter

Ötmillió bírságot rótt ki a CBA franchise regionális központjára, a hét megyében tevékenykedő Hansa Kontakt Kft.-re a Gazdasági Versenyhivatal (GVH). A cég ugyanis tavaly áprilisban és májusban a CBA regionális reklámkiadványában magyar nemzeti színekkel, „magyar termék” felirattal hirdette a Csehországban gyártott Szerencsi Party étbevonót, az Ausztriában, Lengyelországban, valamint Szerbiában előállított Tomi Kristály mosóport és a Szlovákiából származó ERU Camping teavajat. A GVH szerint ezzel a Hansa Kontakt Kft. félrevezette a vásárlókat. A hivatal az eljárásba bevonta a CBA franchise rendszer gazdáját, a CBA Kereskedelmi Kft.-t, de ezt az eljárást később megszüntette, mert kiderült, hogy a kereskedelmi láncnak nem volt közvetlen szerepe az akcióban. - Megfellebbeztük a versenyhivatal határozatát, mert franchise-gazdaként álláspontunk szerint jelenleg nincs olyan jogszabály, amely alapján büntetést lehetne kiróni - kommentálta lapunknak a hatóság vizsgálatát Fodor Attila, a CBA kommunikációs igazgatója. - Éppen az ilyen esetek elkerülése érdekében lenne szükség a már nagyon rég óta ígért

magyar termék rendelet megalkotására. Ha ugyanis részletekbe menően szabályoznák, hogy mi tekinthető hazai terméknek, s mi nem, akkor lenne mihez igazodnia a kereskedőnek. Addig viszont nincs alapja a felelősségre vonásnak. Azt mindenképpen hangsúlyozni kell, hogy hagyományos magyar márkákról van szó, amelyeket pillanatnyilag külföldön gyártanak. A globalizálódó világban ugyanis nem ritkaság, hogy valamely multi megvásárol egy márkát, majd ott gyártja, ahol a legolcsóbb. Cégünk nagyon fontosnak tartja, hogy a megszületendő rendeletben kiemelt helyet kapjanak azok a termékek is, amelyekről a mostani vizsgálat szól, s amelyeket éppen nem itthon gyártanak, de magyarnak ismerik őket a vásárlók. Ha ugyanis kiesnek a magyar termékek sorából, lassan a megszűnés sorsára juthatnak - mondta Fodor Attila.

(Magyar Nemzet, 2011. szeptember 8., csütörtök, 11. oldal)

Adós, fizess!

A magán-nyugdíjpénztári rendszer felszámolását kemény, de bölcs döntésnek tartom, melynek mindannyian haszonélvezői vagyunk azáltal, hogy sikerült elkerülnünk a görögök sorsát - mondja Szász Károly, a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének elnöke.

Gyüre József

- Mekkora reálhozamot kapott?

- Eléggé indiszkrét kérdés.

- Ha már ezt nem is, azt azért elárulhatja, hányan fordultak a PSZÁF-hez reálhozammal és tagdíj-kiegészítéssel kapcsolatos panaszokkal.

-Több százan. Az elmúlt hetekben még a felügyeleten belül zajló munkafolyamatokat is át kellett szerveznünk, hogy a volt magán-nyugdíjpénztári tagok rohamát állni tudjuk. Arra hívtuk fel a figyelmüket, hogy a reálhozam kiszámításával kapcsolatos kérdéseiket a nyugdíjpénztárunkkal tudják megbeszélni. Ha ott nem jutnak egyezségre, akkor bíróságon, polgári peres eljárásban tudják rendezni a problémát. A PSZÁF abban az esetben indíthat fogyasztóvédelmi eljárást, ha az adott pénztár nem tájékoztatja és nem szolgálja ki az előírtaknak megfelelően az ügyfelét.

- Jó ötlet volt a reálhozam kiszámítását a nyugdíjkasszákra bízni? Szakértők szerint ezt a PSZÁF-nek kellett volna elvégeznie. Annál is inkább, mivel a felügyelet működteti a pénztárak nyilvántartási rendszerét, ahol számon tartják az ügyfelek befizetési adatait.

- Ugyanezt a kritikai kérdést tettem fel én is a kollégáimnak, amikor a kormány a reálhozamok kifizetéséről döntött. Ők azt válaszolták, hogy erre a rendszerünk nem alkalmas. A reálhozamok kiszámításához pénzforgalmi, tranzakciós szintű nyilvántartásra van szükség, a pénztárak központi nyilvántartási rendszere azonban nem ilyen, mivel az elsősorban üzemgazdasági jellegű. A reálhozam kiszámításához tudnunk kellett volna konkrétan, hogy pontosan mikor érkezett meg az ügyfél tagdíja a pénztárhoz, s mikor írták jóvá az egyéni számláján. A pénztárak által a központi nyilvántartásunk számára közölt adatok erre vonatkozóan nem szolgálnak kellően részletes információval.

- Miért csak 1500 magánnyugdíjpénztárt váltó tag esetében kérte a reálhozamok újraszámítását a felügyelet, miközben körülbelül 550 ezren léptek át egyik kasszából a másikba?

- Még a reálhozamok kifizetése előtt arra köteleztük a nyugdíjkasszákat, hogy tekintsék át belső eljárásrendjeiket, s győződjenek meg arról: számításaik megfelelnek-e a jogszabályokban meghatározott módszernek. Ez egy fontos felügyeleti intézkedés volt, mert a pénztárak belső ellenőri jelentéseinek feldolgozásából derült ki számunkra, hogy bizonyos módszertant nem az előírtaknak megfelelően értelmeznek egyes pénztárak. Ez azonban a pénztártagok töredékét érintette. Azokat, akiknek esetében az átadó pénztár téves adatot adott - ha adott - az átvevő kasszának.

- Milyen tanulságokat vont le az elmúlt hónapok eseményeiből?

- Meggyőződésem szerint azok, akik az állami nyugdíjrendszerbe való visszatérés mellett döntöttek, ezzel azt is jelezték, hogy ők egy összetársadalmi kockázatvállalási közösség részévé

kívánnak válni. Az állam pedig a magán-nyugdíjpénztári rendszer átalakításával azt fejezte ki, hogy a társadalomnak közös a felelőssége a nyugdíjrendszer működtetésében. Az állam 13 évvel ezelőtt a nyugdíjrendszer hatékonyabbá tétele érdekében úgy döntött, hogy lemond a járulékok egy részéről. Abban bízott, hogy a nyugdíjpénztárak hatékonyabban fogják ellátni a jövőbeni nyugdíj-szolgáltatási kötelezettségeket, de ez nem vált valóra. Az államnak viszont jogában áll megváltoztatni a rendszert, ha az a feltételezés, amelyből kiindult, tévesnek bizonyul. Számtalanszor elmondtuk, hogy költségoldalról nézve a magán-nyugdíjpénztári rendszer működtetése lényegesen drágább volt, mint az állami nyugdíjrendszeré. A hozamokat tekintve pedig szerény eredményeket értek el, főleg ha azokat az állampapírokéval vetjük össze. Az állam mint végső menedék mindig ott volt a magánkasszák mögött, miközben a magán-nyugdíjpénztári rendszer működtetése olyannyira megnövelte az ország adósságállományát, hogy emiatt a finanszírozhatóság és a működőképesség szélére került a gazdaság. A rendszer átalakítását kemény, de bölcs döntésnek tartom, melynek mindannyian haszonélvezői vagyunk azáltal, hogy sikerült elkerülnünk a görögök sorsát.

- Ha Matolcsy György az Európai Bankfelügyelet helyett a PSZÁF-hez fordult volna „a devizahitelezés nyomán kialakult nehéz helyzet miatt” állásfoglalásért, mit válaszolt volna a nemzetgazdasági miniszter kérdéseire? Mennyiben járult hozzá az elégtelen szabályozás a devizahitelezés elszabadulásához?

- Erről késve szereztem tudomást, s kifejezetten rosszul esett, mert az Európai Bankfelügyeletnek én is az igazgatósági tagja vagyok. Amikor a politika ilyen szakmai szervezeteket szólít meg nyíltan, azzal azt kockáztatja, hogy a szakmai válaszok olyan közegbe kerülnek, amelyben nehezen értelmezhetővé válnak, s politikai motivációk sejlének fel a háttérben. A miniszter helyében én az Ecofinhoz, az Európai Unió gazdasági és pénzügyminisztereinek tanácsához vagy a Nemzetközi Pénzügyi Társasághoz, esetleg az Európai Bizottsághoz fordultam volna. Azt is veszélyesnek tartom, ha azt mondjuk, hogy a devizahitelezés kialakulásának az elégtelen szabályozás volt az oka. A devizaadósok elégedetlenségét meglovagolva erre való hivatkozással pertársaságok és „jogi hiénák” támadhatják meg a konstrukciót. Ennek beláthatatlan következményei lehetnek a pénzügyi rendszer stabilitására nézve. A mi svájci frankhitel problémánk olyan, mint az amerikai másodlagos jelzálogpiaci válság: ugyanazokkal a fejleményekkel járhat a bankok eszközminősége és likviditása szempontjából. Ez a válság egész Közép-Európát megfertőzheti.

- Ha a szabályozás megfelelő volt, akkor mégis ki a felelős azért, hogy a devizahitelezésből nemzetgazdasági probléma lett?

- Az első Orbán-kormány nagy ívű állami kamattámogatásos lakásfinanszírozási rendszert vezetett be, amelyet 2002 után fokozatosan számolt fel a Medgyessy-kabinet. Ez vezetett oda, hogy a bankrendszer hathatós támogatásával a finanszírozási igények forintról devizaalapúvá váltak. Az emberek csak azt látták, hogy a devizahitelek kamatai még a támogatott forintkölcsönökéhez képest is jóval alacsonyabbak. Ha a felelősöket keressük, akkor ebbe a körbe sorolnám az akkori kormányzatot, a szabályozó hatóságokat, a bankokat, de azokat a fogyasztókat is, akik nem olvasták el előzetesen a szerződéseiket. Amikor 2004 májusában távoznom kellett a felügyelet éléről, a lakossági hitelállománynak mindössze négy százaléka volt devizaalapú, az is többnyire euróhitel volt. De 2004-ben az eurózónához való csatlakozásunk hivatalos céldátuma még 2008 volt. Az euró átvételének kitűzött időpontját viszont folyamatosan kitolták az előző kormányok, míg végül nem jelöltelv ki újabb dátumot.

- Mi lett volna, ha akkor maradhat a felügyelet elnöke?

- Biztos, hogy a PSZÁF-nek később sokkal aktívabban kellett volna fellépnie a devizahitelezés terén, s az is igaz, hogy elődeim megpróbálták szigorítani a rendszeren. Nagy önteltségről tennék tanúbizonyságot, ha azt mondanám, engem nem ért volna váratlanul a válság, s irányításom alatt a felügyelet tökéletesen kezelte volna a devizahitelezés terén kialakuló helyzetet.

- Akkor ezek szerint Simor Andrással ért egyet? A jegybankelnök szerint nem volt hatékony eszköz a devizahitelek visszafogására, s a devizaadósokat sem szabad megmenteni, mert végre meg kell tanulniuk, hogy nincs ingyenebéd.

- Simor Andrásnak tisztségéből adódóan nem csak az egyének felől kellett volna megközelítenie a problémát. Azt is észre kellett volna vennie, hogy a devizahitel-állomány kontroll nélküli

bővülése az egész bankrendszert veszélyeztetheti. Fel kellett volna ismernie a nemzetgazdasági kockázatokat. Azt, hogy a kezelhetetlen devizahitel-állomány miatt nem működik majd a monetáris politika, romlani fog a bankok eszközminősége és likviditása, bajba kerül az ingatlanpiac, s a fogyasztás sem fog bővülni, mivel az erős svájci frank minden jövedelmet elszív a hiteltörlesztésre.

- Mit gondol az önjelölt adósmentő ügyvédekről?

- Óriási veszélyt jelentenek, mivel azt sugalmazzák az adósoknak, hogy ne törlesszék hitelüket. Pedig minden szereplőnek az az érdeke, hogy a pénzügyi rendszer stabil és működőképes maradjon; az adósok ne a kiskapukat keressék, hanem teljesítsék önként vállalt fizetési kötelezettségeiket. De a szolgáltatók se éljenek vissza erőfölényükkel, s ne próbálják meg az egyoldalú szerződésmódosítás - szerencsére egyre korlátozottabb - lehetőségeit kihasználni.

- Úgy látja, a bankok visszaélnék az erőfölényükkel?

- A fogyasztóvédelemnek az a lényege, hogy a szolgáltatást nyújtóval szemben a fogyasztó mellé áll az eltérő erőpozíció kiegyensúlyozása érdekében. Ma a lakásfinanszírozással kapcsolatos konstrukciók terén a kamat kivételével tilos az egyoldalú szerződésmódosítás. A PSZÁF-nek az a javaslata, hogy a hitelkamat meghatározása is legyen mindenki számára átlátható. Vagy legyen fix a futamidő egészére, vagy mértékét kössük egy referencia-kamatlábhhoz, s azt se lehessen a fogyasztóra nézve kedvezőtlenül változtatni. S tennék még egy „vagány” javaslatot: ne csak a lakáshitelesekre, hanem minden lakossági kölcsönre vonatkozzanak ezek az új feltételek. Sőt a mikrocégekre is, melyek esetében a vállalkozó és a vállalkozás vagyona gyakorlatilag ugyanaz, és a banki kapcsolatrendszerük sem különül el egymástól.

- Ha valaki azt kérdezi öntől, hogy érdemes-e igénybe venni az árfolyamfixálás lehetőségét, mit válaszol?

- Tekintse át az anyagi helyzetét, mérje fel a teherbíró képességét, s gondolja végig: mennyi van még hátra a futamidőből, s mire számít a jövőt illetően. Érdemes ez után a bankoknál is tájékozódni, a felügyelet honlapján lévő kalkulátorral pedig különböző számításokat is lehet végezni. A kormány és a bankszövetség által életre hívott otthonvédelmi programnak az az üzenete, hogy azt, aki legalább a minimálisan elvárt fizetési kötelezettségeinek eleget tesz, bármit hoz is a jövő, az állam nem fogja magára hagyni.

(Heti Válasz, 2011. szeptember 8., csütörtök, 31-33. oldal)

Elnyelt kártyák, letiltási díjak: levelet írt a bankoknak a PSZÁF

A nem egységes, a fogyasztók érdekeit nem minden tekintetben figyelembe vevő intézményi gyakorlat miatt a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének (PSZÁF) elnöke vezetői körlevélben foglalta össze a bankkártya-szolgáltatók számára, hogy a váratlan helyzetekben mit vár el tőlük.

A felügyelet a honlapján közzétett vezetői körlevél szerint a bankkártya termékek és szolgáltatások esetén is elengedhetetlennek tartja a fogyasztók érdekeit figyelembe vevő gyakorlatok kialakítását és azok fenntartását.

A PSZÁF elnöke többek között elvárja, hogy a pénzforgalmi szolgáltatók biztosítsák a segélykérő telefonvonal 0-tól 24 óráig történő folyamatos elérhetőségét annak érdekében, hogy az ATM berendezésnél tapasztalt rendellenesség, illetve a kártya elvesztése, ellopása, továbbá egyéb, a bankkártyával történő visszaélés esetén a fogyasztó azonnal intézkedni tudjon bankkártyája letiltásáról.

Kiemelten fontosnak tartja azt is, hogy a bankkártyával kapcsolatos segélykérő telefonhívásokat is minden esetben rögzítsék. Az ATM berendezésen pedig jól olvashatóan, jól látható helyen fel kell tüntetni, hogy az automatánál tapasztalt rendellenesség, hiba, illetve a bankkártya letiltása esetén milyen segélykérő telefonszámot hívhat a fogyasztó.

A felügyelet fogyasztóvédelmi szempontból aggályosnak tartja, ha a pénzforgalmi szolgáltató aktuális promóciós ajánlatához kapcsolódó reklámszöveg a telefonos ügyfélszolgálat menüpontjait megelőzően hallható. Azt tartja kívánatosnak, hogy a megfelelő menüpont kiválasztása, illetve az ügyintéző bejelentkezése előtt ne kelljen a fogyasztónak a reklámszöveget végighallgatnia, illetve

egyértelműen hozzák a tudomására, hogy melyik gomb megnyomásával szakítható meg a reklámszöveg meghallgatása, és tárcsázható a kívánt menüpont.

A PSZÁF elvárja azt is, hogy a bankkártya letiltásával kapcsolatos ügyintézési lehetőség vagy a menüsor elején szerepeljen, vagy a tájékoztatás kezdetén hangozzon el, hogy a legrövidebb időn belül le lehessen tiltani a bankkártyát.

Kívánatosnak tartja azt is, hogy a bankkártyával kapcsolatos fogyasztói panaszokat és reklamációkat a lehető legrövidebb időn belül feldolgozza a pénzforgalmi szolgáltató, a törvény által biztosított 30 napot maximális válaszadási határidőnek tekintve.

A felügyelet elvárja továbbá, hogy a pénzforgalmi szolgáltató térítse meg a fogyasztó összes igazolt költségét és kárát azokban az esetekben, amikor az ATM berendezés a pénzforgalmi szolgáltató felelősségi körébe tartozó okokból eredően elnyeli a bankkártyát vagy nem adja ki a felvenni kívánt összeget, de a fogyasztó folyószámlájának egyenlegét megterheli. Ilyenek tekinthető többek között a kártya letiltási díja, a pótkártya előállítás díja, a kártya letiltásával kapcsolatos intézkedés szükséges költségei (telefonköltség, utazási költség).

A PSZÁF szorgalmazza, hogy a pénzforgalmi szolgáltató a bankkártya ATM berendezés általi elnyelése, illetve egyéb váratlan helyzet esetén nyújtson lehetőséget a fogyasztónak a bankkártya díjmentes, átmeneti zárolására, blokkolására, azaz annak ideiglenes letiltására, és a letiltás későbbi feloldására.

Megfontolásra ajánlja a felügyelet annak a néhány szolgáltató által már alkalmazott gyakorlatnak az átvételét is, amely szerint a bankkártya eltulajdonítása esetén a letiltási díj egy meghatározott részét visszatérítik a károsultnak, amennyiben a rendőrségi feljelentés másolatát előre meghatározott határidőn belül benyújtja a pénzforgalmi szolgáltatónak.

Hasonlóképpen megfontolásra ajánlja a felügyelet annak a néhány szolgáltató által már ugyancsak követett gyakorlatnak az alkalmazását is, amely szerint a bankbiztonsági intézkedések részeként figyelik a bankkártyákkal végzett kiemelkedően magas, rendkívüli összegű, szokatlan (külföldi) helyszínen végrehajtott tranzakciókat, és erről értesítik a bankkártya tulajdonosát - derül ki a vezetői körlevélből.

http://hvg.hu/gazdasag/20110907_elnyelt_kartyak_pszaf#rss

(HVG.hu, 2011. szeptember 7., szerda)

A jegybank lesz a devizahitelek megváltója?

Simor András, a Magyar Nemzeti Bank (MNB) elnöke személyes egyeztetést javasolt Orbán Viktor miniszterelnöknek annak érdekében, hogy az MNB javaslatai is eljussanak a kormányhoz a hitelek terheinek könnyítése érdekében.

A miniszterelnök Matolcsy György nemzetgazdasági minisztert bízta meg az egyeztetéssel. Az MNB már tavaly is kidolgozott egy javaslatcsomagot a hitelek védelmére. A javaslatok célja az MNB hétfői bejelentése szerint a hitelek terheinek számottevő csökkentése, valamint olyan, a pénzügyi intézményekkel közös kockázatmegosztás kidolgozása, mely egyúttal biztosítja a pénzügyi rendszer stabilitásának hosszú távú megőrzését és a rendszerszintű kockázatok csökkentését is. Szijjártó Péter, a miniszterelnök szóvivője ugyancsak hétfőn azt közölte, hogy a miniszterelnök Matolcsy György nemzetgazdasági minisztert bízta meg azzal, hogy személyesen egyeztessen a jegybankelnökkel a devizahitelesek érintő javaslatairól.

Az MNB már egy éve is kidolgozott saját, a hiteleket védő javaslatokat, amelyeket a jegybank konkrét jogszabály alkotására irányuló javaslataiként 2010. szeptember 14-én küldött meg Matolcsy György miniszternek. A jegybank akkori álláspontja szerint a bankok erőfölénye főként a hiteltermékek árazásában jelenik meg, ezért az ügyfél és a bank viszonyában ezen a ponton szükséges beavatkozni.

Az MNB azt javasolta a kormánynak, hogy bankok kétféle lakossági hitelterméket nyújthassanak a jövőben: referenciakamathoz kötött hitelt, amelynek felára a futamidő alatt nem növelhető, vagy

hosszabb (években mérhető) kamatperiódusra rögzített kamatozású termékeket. Azt is javasolták, hogy ezeket a szabályokat a fennálló hitelállományra is alkalmazzák a bankok. Ezen túlmenően, az MNB tavalyi javaslata szerint olyan jogszabályt kell alkotni, amely kizárja a törlesztésnél alkalmazott árfolyamrész ügyfelek számára hátrányos szélesítését, illetve korlátozza a marzs lehetséges mértékét, és lehetővé teszi a hitelek devizában történő törlesztését is.

A Népszabadság 2010. október 13-án arról számolt be, hogy a kormány udvarias hangú levél formájában tudatta az MNB-vel, hogy nem kér a jegybanki vezetők hitelezés átláthatóságát javítani szándékozó javaslataiból.

A lapban közölt cikk szerint a Matolcsy György vezette tárca a válaszlevélben kifejezte egyetértését a javaslatban megfogalmazott célokkal, a lakossági hitelek átláthatóbb árazásával és a termékek összehasonlíthatóságának javításával, egyben jelezte, hogy már a parlament előtt van a Rogán Antal és Kósa Lajos által sürgősséggel benyújtott javaslatcsomag a hitelfelvevők helyzetének javítására, s nincs idő a szándékában, céljaiban hasonló MNB-javaslatok beépítésére. A hétpontos fideszes javaslatcsomagot, amely csak a lakáscélú hitel-, kölcsön-, és lízingszerződésekre vonatkozik, 2010. október 25-én fogadta el a parlament. A módosítások szerint ötévente egy előtörlesztés és egy futamidő-hosszabbítás ingyenes a lakáshitelek számára.

A törvény kimondja a középárfolyam kötelező alkalmazását és azt, hogy a hitelszerződés az ügyfél számára kedvezőtlenül nem módosítható. Csökkentették az előtörlesztéskor felszámítható költségek felső határait is 2,5, illetve 2 százalékról 1,5, illetve 1 százalékra. Az előtörlesztés pedig a futamidőből eltelt két év után ingyenes lett azzal a megszorítással, hogy ötévente egy költségmentes előtörlesztésre jogosult a hitel felvevője.

Az MNB a hétpontos csomagról úgy vélekedett, hogy nem megfelelő ponton avatkozik be az ügyfél és a bank viszonyába, így a problémát valójában nem kezeli. Az idén elfogadott otthonmentő csomaggal kapcsolatban is kifejezte aggályait az MNB, úgy látja, hogy néhány eleme pénzügyi stabilitási kockázatokat hordoz, illetve tovább rontja a bankok hitelezési képességét. A jegybank szerint, az aktuálshoz képest minél erősebb árfolyamon történik az árfolyamrögzítés, annál lassabb lesz a lakosság adósságállományának leépülése, illetve annál lassabban csökken az eladósodottság és Magyarország pénzügyi sérülékenysége.

Az MNB azt javasolta, hogy az árfolyamrögzítési lehetőség csak a szociálisan rászorulókra és a fizetési nehézségekkel küzdőkre terjedjen ki, ugyanis a türelmi időszak elteltével az árfolyamrögzítést választó ügyfelek még a jelenlegihez képest is megnövekedett törlesztési terhekkel nézhetnek szembe, hacsak időközben a forint nem erősödik meg.

A negyedéves árverezési kvótát 5-10 százalékra emelte volna az MNB, mert a túl alacsony árverezési kvóták szerinte hasonló kockázatot rejtnek, mint a moratórium teljes fennmaradása, azaz a jelzáloghitelek mögötti fedezetek értéke csökken, a bankok mérlegét továbbra is nagymértékben terhelik a nemteljesítő hitelek, ami rontja a hitelintézetek hitelezési képességét, és ezáltal negatívan hat a gazdasági növekedésre is.

A nemzetgazdasági miniszter a miniszterelnök felkérésére az idén augusztusban Otthonvédelmi Monitoring Bizottságot (OMB) hozott létre, amelynek tagjai: Király Júlia, az MNB alelnöke, Balogh László, a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének (PSZÁF) alelnöke és Kármán András, a Nemzetgazdasági Minisztérium (NGM) államtitkára, aki egyben a bizottság vezetője is. Az OMB feladata a hazai lakossági hitelezés szabályozásának áttekintése, különös tekintettel a banki hitelek árazásának átláthatóságára, a bankok közötti versenyhelyzetre és a fogyasztóvédelmi szabályozás megfelelőségére. A bizottság feladata lesz a devizaadósok védelmében felállított árfolyamvédelmi konstrukció működésének figyelemmel kísérése is. A bizottság rendszeresen tájékoztatja munkájáról a kormányt, és pénzügyi szabályozási javaslatokat fogalmaz meg.

http://gazdasag.ma.hu/tart/cikk/c/0/107480/1/gazdasag/A_jegybank_lesz_a_devizahitelek_meg_valtoja?place=srss

(ma.hu, 2011. szeptember 7., szerda)

Fogyasztóvédelem: közel másfélezer ügyet intéztek el a pénzügyi tanácsadó irodák

Működésük első négy hónapjában 1383 darab fogyasztóvédelmi ügyben segítettek a fogyasztóknak a nyolc megyeszékhelyen a PSZÁF támogatásával működő pénzügyi tanácsadó irodák. Tevékenységük révén felügyeleti fogyasztóvédelmi, pénzügyi békéltető és bírósági peres eljárások is indultak.

Idén áprilisi indulásuk óta 1383 darab fogyasztóvédelmi megkeresés kapcsán nyújtottak segítséget a Debrecenben, Egerben, Győrött, Kaposváron, Kecskeméten, Szegeden, Székesfehérváron és Zalaegerszegen a fogyasztók számára ingyenesen elérhető pénzügyi fogyasztóvédelmi tanácsadó irodák, amelyek működésének anyagi és szakmai támogatását a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (PSZÁF) nyújtja.

A tanácsadó irodákhoz beérkezett pénzügyi fogyasztói megkeresések döntő részét, közel háromnegyedét a pénzügyi beadványok, ezen belül is kiemelten a devizaalapú jelzáloghitelekkel kapcsolatos tájékoztatási hiányosságokra vonatkozó panaszok adják. A biztosítási panaszok (ez a megkeresések egyhatoda) aránya viszonylag azonos a kötelező gépjármű-, vagyoni- és életbiztosításokra vonatkozóan, a fogyasztók itt a kárigény, szolgáltatás elutasítását vagy a kifizetendő biztosítási összeg mértékét vitatják. Emelkedik a pénztári - elsősorban a magán ág reálhozamával kapcsolatos - megkeresések száma, miközben viszonylag kevés a tőkepiaci beadványok aránya. Az összes panasz, információkérés mintegy egyhatoda volt nem pénzügyi jellegű, ezen belül is kiemelkedő a fogyasztói csoportokkal kapcsolatos megkeresés.

A beadványok legnagyobb hányadánál a tanácsadók a pénzügyi szolgáltatókhoz küldendő panasznyomtatványok megfelelő kitöltésében segítettek. Számos ügy került a tanácsadók segítségével polgári peres bíróságok, valamint a Pénzügyi Békéltető Testület elé, illetve több esetben - például egy külföldi kölcsönt kínáló internetes hitelközvetítői cég hirdetései nyomán - jelzésük alapján felügyeleti fogyasztóvédelmi hatósági eljárás indult.

Az irodákban a fogyasztók jogász és közgazdász szakemberektől felvilágosítást kapnak pénzügyekkel kapcsolatos kérdéseikre, eligazítják őket, hogy problémáikat melyik intézmény tudja a leggyorsabban hatékonyan orvosolni, segítenek a megfelelő panasznyomtatványok kitöltésében és pénzügyi életviteli tanácsadást is nyújtanak. Sokak tévhitével szemben viszont az irodák nem tudnak díjmentes jogi képviselőt biztosítani a hatóságok, bíróságok előtti eljárásokban és anyagi segítséget sem tudnak nyújtani a fogyasztóknak problémáik átmeneti áthidalására.

http://www.biztositasizemle.hu/cikk/hazaihirek/gazdasag/fogyasztovedelem_kozel_masfelezer_ugyet_inteztek_el_a_penzugyi_tanacsado_irodak.465.html

(biztositasizemle.hu, 2011. szeptember 7., szerda)

Drága az, ami ingyenes

Csak első ránézésre nyeremény a kuponként érkező ajánlat

Nyerteseinek ezer európai ingyenes szálláshelyet kínál a Neovia.tv weboldal, amely levélben értesíti a szerencséseket. A probléma csak az, hogy az ajándék valójában többbe kerülhet, mintha magunk fizetnénk a szállás árát.

Munkatársunktól

Három reklámvideó megtekintéséért cserébe az internetes oldal azt ígéri, hogy olyan kupont küld, amelyért cserébe két személyre szóló, ötnapos „tartózkodást” kap a szerencsés nyertes egy hotelben. A bökkenő az, hogy ez a „tartózkodás” nem ingyenes - hívja fel a figyelmet a Teszt és

Piac Fogyasztóvédelmi Egyesület. Ha ugyanis a szállást valóban ingyenesen akarjuk használni, akkor napi díj címen mindennap fizetnünk kell egy bizonyos összeget. A fogyasztóvédők szerint van olyan hotel, ahol az „ingyenes” szállás napi 10 900 forintért vehető igénybe. Ezenfelül a vendégeknek 1940 forintot kell fizetniük az „ajándékutalvány” kibocsátásáért. Még hozzá úgy, hogy az egyik megjelölt hotelnél az üdülés egy napra egy főnek 9000 forintjába kerülne, tehát olcsóbb lenne, mint az „ingyenes” megoldás. - Ebben az esetben tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatról van szó - szögezte le lapunknak Szép Gábor, a Teszt és Piac Fogyasztóvédelmi Egyesület elnöke. Lapunk megkeresett egy olyan hotelt, amelyik a honlap szerint részt vesz az akcióban. Nekik nem volt tudomásuk a dolgról. - Mi szerződésben voltunk ezzel a céggel, valódinak tűnő akciójukhoz pedig azért csatlakoztunk, mert a forgalmunk a válság miatt visszaesett. Ám 2010-re kiderült, nem megbízhatók, ezért megszakítottuk velük a kapcsolatot - szögezi le a hotel magát megnevezni nem kívánó értékesítési vezetője, hozzátéve, hogy ennek ellenére nem került le szállodájuk az oldalról.

Árthat a kupon is

Másodvirágzásukat élik Magyarországon a kedvezménnyel szállást kínáló, közösségi vásárlásra épülő weboldalak. Ám az így elért vásárlók nem feltétlenül hoznak hasznot a hoteleknek - magyarázza Papp István, a BDO Hotel és Ingatlan tanácsadója. - Másrészt, mivel ezek a vendégek igen keveset költenek, ezzel nem tudják kipótolni azt a gyakran 30 százalékos jutalékot, amit a hoteleknek a 40-60 százalékos kedvezménnyel élő vendégeket közvetítő oldalaknak kell fizetniük.

(Magyar Nemzet, 2011. szeptember 9., péntek, 13. oldal)

Százmilliós bírsággal tisztítja a borpiacot a hatóság

Az élelmiszerlánc biztonságaért felelős hatóságok július–augusztusban a fogyasztóvédelmi jellegű vizsgálataik során 200 millió forint bírságot szabtak ki – mondta Kardeván Endre, a Vidékfejlesztési Minisztérium élelmiszerlánc-biztonságért felelős államtitkára.

A megyei kormányhivatalok élelmiszerlánc-biztonsági és állat-egészségügyi, növény- és talajvédelmi igazgatóság szakemberei ebben az időszakban 12,5 ezer ellenőrzést végeztek, amelyből normál hatósági ellenőrzés során 631 esetben összesen 100,7 millió forint bírságot szabtak ki. Emellett a helyszínen bírságot 32 esetben, összesen 510 ezer forint volt a kirótt büntetési összeg. Minőségvédelmi bírságot 37 esetben írtak, összesen 97,2 millió forint értékben.

Ez utóbbi nagyját a nyár két legnagyobb fogása adta. Egy borászati vállalkozás például több évjáratnyi, összesen 1340 hektoliter forgalomba hozott bikavér eredetét nem tudta igazolni – a pinckönyv szerint nem is bikavér volt az árusított bor. A forgalombahozatali engedély visszavonása után 68,2 millió forint minőségvédelmi bírságra számíthat a vállalkozás. Egy másik cég 1273 hektoliternyi 2008-as évjáratú tokaji furmint néven árusított minősítés nélküli bort. A hatóság várhatóan 25,5 millió forint minőségvédelmi bírságot szab ki – mondta Kardeván.

A zöldség-gyümölcs minőségvédelmi ellenőrzések során 693 hazai forgalmazót és 120 kistermelőt ellenőriztek, mindössze 71 esetben végződött bírsággal a vizsgálat, összesen 1,2 millió forint értékben. A dinnye minőségvizsgálata alapvetően kedvező tapasztalatokat hozott, két esetben találtak a szakembereink minőségi problémát, további öt út menti árus (östermelő) pedig nem tudta igazolni, hogy saját termelésből származik-e az áruja – mondta az államtitkár.

A vizsgált rendezvények, mint a Forma-1, a Volt, a Sziget vagy a falunapok és egyéb fesztiválok 80 százalékanál megfelelően működtek a kitelepült vendéglátók, és a korábbi évekhez képest látványos a javulás. Ugyanakkor számos szervező még mindig nem tud a rendezvény bejelentési kötelezettségéről – holott a szabály évek óta érvényben van – mondta az államtitkár.

Kiss Melinda Katalin

(Napi Gazdaság, 2011. szeptember 9., péntek, 2. oldal)

PSZÁF: keresettek a tanácsadó irodák

Működésük első négy hónapjában 1383 fogyasztóvédelmi ügyben segítettek a fogyasztóknak a nyolc megyeszékhelyen a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete támogatásával működő pénzügyi tanácsadó irodák. Tevékenységük révén felügyeleti fogyasztóvédelmi, pénzügyi békéltető és bírósági peres eljárások is indultak. A fogyasztói megkeresések közel háromnegyedét a pénzügyi beadványok, ezen belül is kiemelten a devizaalapú jelzáloghitelekkel kapcsolatos tájékoztatási hiányosságokra vonatkozó panaszok adják. VG

<http://www.vg.hu/penzugy/befektetes/pszaf-keresettek-a-tanacsado-irodak-357425>

(vg.hu, 2011. szeptember 8., csütörtök)

Devizahitelek: átlátható lesz a kamatozás, vizsgálódik a PSZÁF

Simor András hitelekkel kapcsolatos tíz javaslata közül néhány már az Otthonvédelmi Monitoring Bizottság egyeztetésein is szóba került. Ezek közül a kormány a hitelek átlátható és kiszámítható árazására, valamint a pozitív adólistára tett javaslatokat is támogatja - derült ki Kármán András adó- és pénzügyekért felelős államtitkár mai interjújából, melyet az M1 Ma Reggel című műsorának adott. A tárgyalások a PSZÁF bevonásával folytatódnak. A felügyelet is rendelkezik saját javaslatokkal, sőt egyes nagybankok devizahitelezési gyakorlatával kapcsolatban témavizsgálatot is indított - mondta el a Portfolio.hu-nak Binder István szóvivő. Más, árfolyamrögzítéssel kapcsolatos friss fejlemények:

Mint ismeretes, Simor András jegybankelnök tegnap tízpontos javaslatcsomaggal kereste fel Matolcsy György nemzetgazdasági minisztert a hitelek helyzetének javítása érdekében. A csomagban megjelennek olyan felvetések, melyekkel az egyik MNB-alelnök részvételével működő Otthonvédelmi Monitoring Bizottság is foglalkozik - közölte Kármán András. Az államtitkár szerint ezek fő szempontja, miként lehetne átláthatóbbá, kiszámíthatóbbá tenni a hitelek törlesztőrészletének alakulását, csökkentve ezzel az ügyfelek kiszolgáltatottságát. Kármán szerint az alap probléma, hogy nincs definiálva, milyen referenciakamatot követve változhatnak az ügyfélnek felszámított kamatok. Kiemelte a hitelkiváltások esetét, ahol növelni lehetne a bankok közötti versenyt.

Korai lenne még arról beszélni, szükség van-e jogszabályi változásokra ez ügyben, mindenesetre folynak az egyeztetések - mondta Kármán. Szavai szerint nagyon hiányzik egy pozitív adólista is (melyre egyébként a Magyar Nemzeti Bank már korábban javaslatot tett, és kötelező formában a bankok döntő többsége is támogatja - a szerk.). Kármán szerint e lista hiánya megakadályozza, hogy a jó fizetőképességgel rendelkező ügyfelek kedvezőbb feltételekkel jussanak hitelhez.

Az MNB a fentiekén túl más javaslatokat is tett, ezek azonban egyelőre nem nyilvánosak. Kármán beszámolója szerint mindenesetre Matolcsy György és Simor András egyetértett abban, hogy a PSZÁF bevonásával folytassák az egyeztetéseket. Így jövő héten már Szász Károly felügyeleti elnök is részt vehet ezeken. Utóbbi a Heti Válasz eheti számának adott interjújában szintén letette a voksát a referencia kamathoz kötött, illetve fix kamatozású hitelek mellett, nem derült ki azonban, ez a már meglévő hitelekre is vonatkozna, vagy csak az újakra.

Binder István, a PSZÁF szóvivője a Portfolio.hu-nak elmondta: az a PSZÁF szerint sem működhet, hogy a már kifizetett törlesztőrészleteket visszamenőleg módostsák egy referenciakamat szerinti kamatozásnak megfelelően, az viszont még eldöntendő kérdés, csak a jövőben megkötendő hitelszerződésekre, vagy a már meglévő devizahitelek jövőbeni törlesztőrészleteire is alkalmazzák-e

majd az új feltételeket. Mint ahogy az is, az új szabályozás milyen jogszabályban ölthet testet, és miként befolyásolja a már megkötött polgári jogi (hitel-) szerződéseket.

Az öt legnagyobb lakossági devizahitel-portfólióval rendelkező banknál (a Portfolio.hu számításai szerint ez az OTP, a K&H, az Erste Bank, a CIB Bank és a Raiffeisen lehet) szeptember elején témavizsgálatot indított a PSZÁF - mondta el Binder. Szavai szerint ebben a hitelek törlesztőrészeinek megállapításával, az előtörlesztési gyakorlattal, az ügyfelek tájékoztatásával, illetve a devizahitelek általános szerződési feltételeinek betartásával kapcsolatos gyakorlatot is áttekintik, sőt egyedi ügyfélaktákba is betekinhetnek. E témavizsgálat mellett a PSZÁF más tevékenységeivel is tovább erősíti fogyasztóvédelmi szerepét. Ezek között Binder megemlítette, hogy a tavalyiak után a közeljövőben két-három újabb ügyben is közérdekű igényérvényesítési (polgári peres) eljárást indít egyes pénzügyi szervezetekkel szemben a PSZÁF.

http://www.portfolio.hu/vallalatok/penzugy/devizahitelesek_atlathato_lesz_a_kamatozas_vizsgalodik_a_pszaf.155022.html

(Portfólió, 2011. szeptember 8., csütörtök)